

Zrušení nebo revize inkluze? Objasňujeme nejčastější *falešné argumenty* v diskusi o společném vzdělávání

1/

***Inkluzi je třeba zrušit,
společné vzdělávání
brzdí ostatní děti.***

- Inkluzi jednoduše není možné zrušit. Ke společnému vzdělávání jsme se zavázali v rámci mezinárodních dohod i české legislativy. Inkluzivní/společné vzdělávání vytváří podmínky pro vzdělávání všech žáků (tj. nejen těch s postižením).
 - Mezinárodní studie dlouhodobě potvrzují, že společné vzdělávání při správné podpoře nejenže nebrzdí ostatní děti, ale naopak rozvíjí u všech žáků sociální kompetence, empatii a schopnost řešit problémy.
 - Problém není v principu inkluze, ale v nedostatečné systémové podpoře její realizace.
-

2/

***Řešením problémů
společného vzdělávání
je zřizování speciálních
tříd a speciálních škol.***

- Přetížení učitelů je reálný problém, který však zřizování speciálních tříd nevyřeší. V ČR jsou většinou malé školy, které samostatnou třídu, aniž by trpěla kvalita vzdělávání žáků nesloží. Ve třídě by museli být nejen žáci s různými diagnózami, ale i různých ročníků prvního i druhého stupně. V jedné třídě by tak mohl být prvňák s osmákem. Zřizování speciálních tříd umožňuje legislativa od roku 2004, povolení k tomu základním školám vydávají kraje a ty často vznikají speciální třídy nepovolí, protože by mohla ohrozit početnost žáků ve speciálních školách, které zřizují kraje.

Řešením jsou investice do:

- Snížení počtu žáků ve třídách
- Systematického vzdělávání pedagogů
- Navýšení platů a počtu asistentů pedagoga a dalších podpůrných profesí ve školách
- Zavedení funkčních přístupů k managementu chování žáků
- Metodické podpory a sdílení dobré praxe
- Nefunkčnost podpůrných opatření je důsledkem chronického podfinancování školského poradenství a s ním spojeného nedostatečného metodického vedení, nikoli důkazem, že inkluze principiálně nefunguje.
- Potřebujeme reformu poradenského systému, nikoli návrat k segregaci.
- Segregované třídy a školy jsou až 3× dražší než podpora v rámci společného vzdělávání.

3/ Děti s těžšími handicapy patří do speciálních škol.

- Nikdo netvrdí, že všechny děti bez výjimky musí být v běžných třídách, speciální školy mají své místo pro děti s nejtěžšími formami postižení.
- Jde o to nevylučovat automaticky děti, které mohou s podporou uspět v hlavním vzdělávacím proudu, protože to má pozitivní dopady na jejich vzdělávací výsledky i sociální kompetence. Posiluje se tím vzájemné porozumění, předchází předsudkům a buduje sociální soudržnost společnosti.
- Řešením je dobudování chybějících kapacit a flexibility systému, ne plošný návrat k třídění dětí a směřování je mimo hlavní vzdělávací proud.

Klíčové poselství

Problémy, na které kritici poukazují, jsou reálné, ale jejich příčinou není samotný princip inkluze/společného vzdělávání, nýbrž nedostatečná podpora její implementace. Řešením je dobudování systému podpory, nikoli návrat k segregaci, která by Česko vrátila mezi země porušující mezinárodní úmluvy o právech dítěte a osob se zdravotním postižením. Demokratická společnost stojí na respektu k druhému a nemůže fungovat, když z ní vyčleňujeme některé skupiny. Ve škole budujeme základy demokratické společnosti, učíme děti respektu k odlišnosti a schopnosti žít spolu, a segregace je proto ohrožením demokratických hodnot.
